

01 — IZLOŽEN

Damjan se trgao na klupi autobuskog stajališta pogođen sa onih nekoliko blaženih sekundi neshvatanja sveta oko sebe koje uvek slede nakon buđenja. I dalje je bilo jutro, kao kada je izmileo iz svog stana i bez ikakvog cilja i jasnog odredišta seo da sačeka autobus. Bilo koji, prvi koji naiđe. Depresija ga je vozila već dva meseca, dane je provodio u zamračenoj sobi slušajući turobne pesme, gledajući njene slike i plutajući u samosažaljenju i povremenim alkoholnim izmaglicama.

Nije bio iznenađen što je nakratko zaspao na klupi, i ranije se dešavalo da se jednostavno isključi iz budnog stanja. Poslednje čega se sećao bio je prijatni i uljuljkujući zrak sunca koji mu je pomilovao lice.

Ustao je naglo i izborio se sa blagom vrtoglavicom. Više nije bio raspoložen za vožnju do poslednje stanice i buljenje kroz prozor u druge ljude i sivkasti krajolik velikog grada. Pogledom je obuhvatio celu ulicu i shvatio da nema nikog osim njega. Bilo je to malo čudno za radni dan, ali Damjan se nije previše uzbuđivao oko toga. Zapalio je cigaretu i sa jalovom znatiželjom dangube laganim korakom prišao izlogu obližnje knjižare.

– Šta... – promrmljao je trljajući bradu.

Odras u izlogu bio je glatko izbrijan, a njegova malo duža kosa se pokretala na slabašnom vetru, blistava i svilena kao devojačka. Odeća mu je bila takođe besprekorno čista. Zatečen, kroz maglu se prisetio jutrošnjeg odseva sopstvene prilike u ogledalu u hodniku – u svakom pogledu zarastao, zarozan i sa aurom trodnevnog nekupanja.

Detaljno je zagledao svoj odraz kada je začuo tih i rezak zvuk. Okrenuo se od izloga i osluškiavao. Zvučalo je kao dugo, ravno paljenje nekog mehanizma i izgledalo je kao da dolazi iz utrobe zemlje i da prožima celu ulicu i zgrade. Prvo je primetio veliko komešanje u svim pro-

zorima, da bi odjednom cela ulica oživela. Ljudi su iznikli sa svih strana kao da ih je neka nevidljiva sila rasula iz kutije za igračke po ulici.

Hodao je među njima zapazivši da niko ne obraća pažnju na njega. Nijedan pogled nije osetio na sebi, čak ni slučajni, brzi očni kontakt tako čest u mimoilaženju. Nije čuo ni glasove, iako mu se činilo da neki ljudi nedaleko od njega živahno razgovaraju. Nešto definitivno nije bilo u redu.

Naglo je stao.

Bila je to ona, stajala je ispred trafike i zadubljeno listala neki časopis. Prvo ju je neko vreme posmatrao kao opčinjen, a zatim prišao nesigurnim korakom.

– Ćao...izvini, znam da ne želiš da čuješ za mene...

Ničim nije pokazala da je primetila njegovo prisustvo, oči su joj i dalje šetale šarenom hartijom.

– Ok, kuliraš me, razumem...ali, moraš mi dozvoliti da objasnim...

Opet ništa. Bes je polako počeo da ga obuzima. To tiho ignorisanje ga je najviše pogađalo, više bi voleo da je počela da viče, da ga vređa, histeriše, bilo šta, samo ne ovako.

– Dijana! Ovog puta ćeš me saslušati, pa makar...

Njegova ruka je prošla kroz njeno rame koje se malo ustalasalo i odmah posle primilo prvobitni oblik. Zabezeknut, brzo je trgao ruku i odmakao se par koraka unazad.

Dijana je još neko vreme listala časopis, zatim ga uredno vratila na mesto i mirnim korakom prošla pored Damjana koji nije skidao pogled sa nje. Nije daleko odmakla kada je potrčao za njom. Sišla je u podzemni prolaz, a samo par sekundi za njom i on je spustio nogu na prvi stepenik. Više je nije bilo, kao da je isparila pod zemljom.

– Nemoguće! – viknuo je Damjan i odmah se osvrnuo da ga nije neko čuo. Ljudi su prolazili pored njega kao da se nije malopre prodrao kao ludak.

Napokon je ugledao poznato lice. Profesor Ivić, njegov omiljeni predavač sa fakulteta, žustrim korakom je išao ka njemu. Damjan se osmehnuo.

– Profesore! Pomozite mi... mislim da počinjem da ludim...

Profesor je bez reči prošao kroz njega razbivši se u sitne svetlucave čestice, da bi se iza njegovih leđa odmah sastavio i nestao u podzemnom prolazu.

Damjanu je napokon sve bilo jasno. Ovo je grad duhova! Sve se uklapa, oni njega ne vide, ne čuju, on ne može da čuje njih, ne može da ih dodirne. A možda je obrnuto – on je duh, mora da je umro tamo na klupi, samo to do sada nije shvatao, gledao je sličan film nekad davno...a možda je samo stvarno poludeo.

Zabacivši glavu glasno se zacerekao. Onda je začuo glasove. Trgao se i oprezno počeo da traži njihov izvor. Ugledao je grupu neobično obučениh ljudi koji su se kretali sredinom ulice duž široke žute linije koju ranije nije primetio. Približio se rubu trotoara i sa pažnjom gledao u njih. Činilo mu se da će umreti od sreće. Njih je mogao da čuje. Debeli čovek u crnoj odeći je govorio ostalima koji su išli par koraka iza njega neprestano zverajući na sve strane.

– U okviru naše jedinstvene turističke ponude, ovde možete videti autentični izgled naše metropole pre dva veka. Ovaj deo grada je ostao netaknut i verodostojno prikazuje način života naših predaka u to vreme. Ova atrakcija nas je dovela u sam vrh svetskih turističkih destinacija...

Damjan nije razumeo o čemu debeljko govori, ali je odmah potrčao ka njima. Debeli je prekinuo govoranciju i zaprepašćeno gledao u njega.

– Vi me čujete, zar ne?! O, hvala Bogu! Šta se to dešava ovde?!- Damjan je ushićeno spustio ruke na ramena turističkom vodiča, koji odmah odskoči od njega panično pritiskajući crveni taster na svom pojasu. Zavijajući zvuk se razlegao ulicom.

– Bežite, bežite odmah! – vikao je vodič ostalim ljudima i sam bežeći od Damjana – On nije hologram!!!

Damjan je stajao nekoliko sekundi začuđeno posmatrajući ljude koji su smešno trčali predvođeni debelim vodičem. Hteo je da krene za njima, ali su iz pobočnih ulica počeli da se pojavljuju veliki, ružni roboti sa gusenicama.

– Uzbuna! Uzbuna! Uljez u izdvojenom delu muzeja! – visoki iritirajući glasovi su se odbijali od robota do robota, kao da bez toga nisu bili dovoljno zastrašujući.

Damjan se brzo okrete i poče da beži, ne znajući gde bi pobegao.

Kada ga je jedna gruba čelična hvataljka stegla oko struka, a druga za vrat, uspeo je samo nakratko da se osmehne suznih očiju.

Tamo kod trafike opet je bila ona, ljupko prelistavajući časopis.